

DARFUR? I QUÈ?

Albert Gonzalez Farran

L'actor George Clooney va escriure fa un parell de setmanes un article al The New York Times sobre el Darfur (Sudan) i ho va fer per denunciar el silenci d'una guerra civil que porta 12 anys sense resoldre's, centenars de milers de morts i dos milions de persones confinades en campaments de desplaçats. Els editors del diari nord-americà van decidir titular l'article així: "George Clooney on Sudan's rape of Darfur" (George Clooney ens parla com Sudan viola el Darfur).

Aquesta és una petita mostra del que està passant en aquella regió de l'Àfrica: si no posem un actor ben atractiu i popular al davant, si no escrivim el seu nom ben gran al titular, si no fem servir el seu "ganxo", pocs arribaran a llegir ni tan sols el primer paràgraf d'aquest text-denúncia. Trobar el Darfur al mapa no és una feina fàcil, pocs saben què hi està passant i gairebé ningú en mostra una gran preocupació.

Que el Darfur sigui una de tantes regions oblidades i un dels nombrosos conflictes silenciats respon a un complex laberint de motius que se'ns escapa de les mans. En primer lloc, hi ha el Govern sudanès, en llarga disputa armada amb algunes de les tribus del Darfur i fins i tot acusat de ser al darrere de bombardejos, saquejos i violacions de la població civil. Aquest govern, el president del qual segueix sota una ordre d'arrest del Tribunal Penal Internacional, torpedina sempre els intents maldestres de l'ONU per restablir la pau. Ha vetat reiteradament l'accés de les organitzacions humanitàries i n'ha expulsat molts dels seus representants, alguns d'ells de gran rellevància institucional.

Els periodistes internacionals tenen també les portes tancades al Darfur. El Govern no els dóna permisos. És obvi que no vol que se'n parli gaire. I els grans mitjans ja no hi inverteixen en campanyes arriscades de cobertura, com van fer als inicis del conflicte. Hi ha altres fronts al món que són "més notícia".

El Consell de Seguretat de l'ONU, després de gastar-se milers de milions de dòlars en la missió de pau al Darfur, s'ha adonat que tot plegat ha estat ineficient i està reduint dràsticament la seva dotació econòmica. Els Estats Units, el Regne Unit i França pressionen perquè la presència de l'ONU sigui més eficaç. Però sembla que això xoca amb els interessos de Rússia i la Xina, que no pretenen escanyar gaire el govern de Khartoum. Segurament les raons es troben en les seves relacions comercials amb el Sudan, algunes d'elles vinculades amb la venda d'armes.

Al Darfur operen cascos blaus procedents d'alguns dels països amb les forces armades més poc preparades de l'Àfrica, com Gàmbia, Senegal, Tanzània, Burkina Fasso... o fins i tot de països acusats de vulnerar drets fonamentals al seu propi territori, com Pakistan, Indonèsia, Bangladesh i Xina. L'elecció d'aquests països no ha estat pas arbitrària.

El Darfur no és un centre d'interès geoestratègic per a cap dels blocs d'ordre mundial, ni té atractives reserves naturals. Tan sols algunes mines d'or que han quedat aviat sota control militar. Però és obvi que hi viuen persones (més de sis milions), d'entre les que creix el desànim i la decepció per la manca de solucions.

El conflicte i la despreocupació internacional han fet del Darfur un racó inestable del planeta que pocs saben què fer-ne i sembla que a molts menys els importa.

(*) L'Albert va estar treballant de fotògraf al Darfur per a les Nacions Unides durant cinc anys (2009-2014)

Una dona carrega mantes distribuïdes per les Nacions Unides per tal d'instal·lar-se al campament de desplaçats de Zam Zam, al Darfur Nord, tot just després d'haver escapat dels atacs al seu poblat.

(22 de maig de 2010) Foto: Albert Gonzalez Farran, UNAMID

Un líder tribal plora en públic després de relatar davant experts de les Nacions Unides l'assassinat de tota la seva família en mans de tribus enemigues al seu poblat, prop de Monrei, al Darfur Oest.

(22 d'agost de 2010) Foto: Albert Gonzalez Farran, UNAMID

Harum Mohammed, armat amb una escopeta antiga, cuida del seu germà Abdalà, contagiats de malària, a una de les sales d'espera de l'hospital d'El Sereif, al Darfur Nord. Els dos van caminar més de 5 quilòmetres des del seu poblat per tal d'arribar al centre mèdic i, a causa de la inseguretat de la zona, van haver d'armar-se per protegir-se de qualsevol atac de tribus enemigues.

(13 de maig de 2013) Foto: Albert Gonzalez Farran, UNAMID

